

Säkylän kunnanhallitus
kirjaamo@sakyla.fi

Viite Lausuntopyyntö 16.6.2025

Aihe Säkylä, liikealueen asemakaavan muutos, luonnos

Säkylän kunta on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Säkylän liikealueen asemakaavan muutoksesta. Suunnittelualue sijaitsee Säkylän keskustan tuntumassa Koppalan alueella ja sijoittuu kaupallisten palveluiden alueelle. Asemakaavan tavoitteena on tarkastella vielä toteuttamattomien liiketonttien kehittämismahdollisuuksia, edistää alueen toteutumista ja siten kasvattaa vetovoimaa sekä tiivistää yhdyskuntarakennetta.

Suunnittelualue koostuu kolmesta eri korttelialueesta: korttelissa 160 sijaitsee liikerakennus, muut suunnittelualueen korttelit ovat toistaiseksi rakentamattomia. Kaava-alueella on voimassa Säkylän osayleiskaava, rantaosayleiskaava ja Pyhäjoen osayleiskaavan muutos (2011). Suunnittelualue sijoittuu pääosin yleiskaavan mukaiselle kaupallisten palveluiden alueella (KM), kortteli 279 osittain myös pientalovaltaisella asuntoalueelle (AP). Osayleiskaavassa alueelle ulottuu pieneltä alalta lisäksi maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä osoittava aluemarkinta (ma-2). *Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön ja maiseman arvojen säilymistä. Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin, taajamakuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja/tai maisemallisiin arvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.*

Suunnittelualueella on voimassa kaksi eri asemakaavaa: pohjoisimmassa korttelissa 160 Säkylän liikealueen asemakaava ja asemakaavan muutos (2011). Etelämpänä sijaitsevilla kortteleilla on voimassa vuonna 2020 voimaan tullut Liikealueen, Vähäsäkylän ja terveyskeskuksen asemakaava.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo näkee, että alueella ympäristöön on jo rakennettu liikerakennuksia ja suunnittelualue ei suoraan sijoitu tai rajaudu millekään Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) tai Satakunnan maakuntakaava 2050 luonnoksessa osoitettuun rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman arvoalueelle. Osayleiskaavassa osoitettu arvoalueen rajaus, joka osuu suunnittelualueelle, ei ole tällä kohdin katsottavissa rakennetun kulttuuriympäristön ydinalueeksi. Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta Satakunnan Museolla ei ole kaavahankkeesta muuta lausuttavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueelta ei toistaiseksi tunneta muinaisjäännösrekisteriin merkittyjä muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kuten kaavaselostuksessa on todettu, korttelin 279 alueelta on kuitenkin lähivuosien aikana tehty metallinetsinnässä runsaasti rautakautisia esinelöytöjä (mm. riipusten ja solkien kappaleita ja koristeheloja). Lukuisten löytöjen vuoksi alueelle onkin syksyllä 2022 rajattu muinaisjäännösrekisteriin löytöalue, jolla metallinetsintä on toistaiseksi kiellettyä (Jaspa, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000040925>). Runsaat löydöt viittaavat pellon kyntökerroksen alla mahdollisesti sijaitsevaan rautakautiseen asuinpaikkaan tai muuhun esihistorialliseen toimintaan alueella. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee kaksi historialliselle ajalle ajoitettua asuinpaikkaa, Vähä-Säkylä Jaspa sekä Vähä-Säkylän koulu (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000012303> ja <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000012304>). Jaspan tila on mainittu jo vuoden 1540 maakirjakartassa. Todennäköisesti Iso-Säkylän kylän asutuksella onkin juuret jo rautakaudella.

Satakunnan Museo katsoo, että suunnittelualueella on kaavatyön aikana toteutettava arkeologisia koetutkimuksia. Tutkimuksissa korttelissa 279 peltoalueelle tulee avata riittävän laajoja kaistoja peltokerroksen alla säilyneiden mahdollisten kiinteiden muinaisjäännösten toteutukseksi. Korttelin 285 alueelta ei museon tiedossa toistaiseksi ole esinelöytöjä. Kuitenkin tälläkin peltoalueella tulee tehdä tarkkuusinventointia metallinetsimellä, sillä ympäristön pelloilta tunnetaan runsaasti esihistoriallisia irtolöytöjä.

Luettelo arkeologisia tutkimuksia suorittavista toimijoista on saatavissa Museoviraston verkkosivulla osoitteessa

<https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen->

[kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-tilaaminen.](#)

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Ulla Riipinen
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä